Aktualno iz Podnebne pisarne – avgust 2026

Veliki srpan je zaznamoval pestro vremensko dogajanje**,** vse od obdobij visokih temperatur in suše do neviht in udarov strel. V zadnjem tednu avgusta so se po prehodu hladne fronte temperature nekoliko umirile, vreme pa je postalo stabilnejše. Kljub temu so posledice poletne suše še vedno občutne. Na težave v kmetijstvu so opozarjale tudi občine**,** ki so med drugim podale pobude za poenostavitev postopkov ocenjevanja nastale škode. Pomanjkanje vode in nizki vodostaji in pretoki rek pa so vplivali tudi na proizvodnjo električne energije v Sloveniji.

V okviru projekta **LIFE4ADAPT** je nastal prvi v seriji petih izobraževalno-informativnih videoposnetkov, ki predstavlja **dobre prakse prilagajanja Krasa na vse večjo požarno ogroženost**. Med ključnimi ukrepi so zagotavljanje vode za gašenje, hidrantna polnilna mesta, zgodnje odkrivanje požarov s termokamerami, urejanje protipožarnih presek in dostopov ter obnova pogorišč. Pomembno vlogo imajo tudi dobro poznavanje terena, preventiva in sodelovanje občin, gasilcev, gozdarjev ter lokalnega prebivalstva. Pri nastajanju videoposnetka so sodelovali predstavniki občin Komen, Miren–Kostanjevica in Sežana ter predstavniki Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana, Zavoda za gozdove Slovenije – OE Sežana, Gozdarskega inštituta Slovenije, Kraškega vodovoda Sežana in Skupnosti občin Slovenije. Vabljeni k ogledu videoposnetka tukaj.

Ob visokih temperaturah je **SOS občine informiral in pozval k vzpostavljanju »hladnih točk«** to je dostopnih, ohlajenih javnih prostorov, kamor se lahko prebivalci umaknejo v času najhujše vročine. Knjižnice, kulturni in mladinski domovi, športni objekti ter drugi občinski prostori lahko nudijo pomembno podporo predvsem starejšim, ljudem, ki živijo sami, in drugim ranljivim skupinam. Hladne točke predstavlja hkrati tudi prostor druženja, povezovanja in medsebojne pomoči. Prispevek smo objavili na tej povezavi.

Na **Podnebnem sprehodu po Obali** (20.8) smo v Piranu, Portorožu in Strunjanu spoznavali, kako se lokalno okolje prilagaja dvigu morske gladine, vročinskim valovom, pomanjkanju vode ter drugim podnebnim izzivom. Predstavljene so bile različne konkretne rešitve, vse od ponovne uporabe zgodovinskih cistern za zbiranje deževnice in ozelenjevanja javnih površin do izboljšanja oskrbe z vodo, protipoplavnih in protierozijskih ukrepov ter obnove občutljivih obalnih ekosistemov. Preostale informacije so na voljo tukaj.

Predstavnica Skupnosti občin Slovenije (SOS) se je konec meseca na Občini Selnica ob Dravi udeležila prvega **testiranja metodologije za pripravo** občinskih akcijskih načrtov prilagajanja podnebnim spremembam**.** Metodologijo v okviru čezmejnega projekta **ClimRisk (Čezmejno upravljanje podnebnih tveganj z vključevanjem ranljivih skupin**) pripravlja Energetsko podnebna agencija za Podravje - ENERGAP, njen namen pa je občinam ponuditi praktično orodje za prepoznavanje podnebnih tveganj in načrtovanje ustreznih ukrepov prilagajanja. Projekt je sofinanciran s strani Evropske komisije, programa Interreg Slovenija-Avstrija.

Na državni ravni je potekal **pogovor o krepitvi podnebne odpornosti in razvoju občin**, o čemur so **predstavniki SOS razpravljali z vodstvom MOP**. V ospredju razprave so bili prilagajanje občin na podnebne spremembe, krepitev podpore pri podnebnem načrtovanju ter možnosti enotnejšega pristopa k lokalnim načrtom prilagajanja**.** Govorili so tudi o nadaljnjem

razvoju Podnebne pisarne SOS, prostorskih izzivih občin ter razvoju obmejnih in demografsko ogroženih območij.

V ospredju meseca je priprava podzakonskih aktov. V javni obravnavi je **metodologija za uvrščanje ukrepov v program Podnebnega sklada**. Predlagana ureditev je pomembna tudi za občine, saj določa način predlaganja, preverjanja in ocenjevanja ukrepov, ki se bodo lahko uvrstili v program porabe sredstev Podnebnega sklada. Dodatne informacije najdete tukaj.

V Ljubljani bo (11. 9. 2026) potekala predstavitev Presoje učinkovitosti okoljske politike Slovenije, ki jo je pripravila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (angleško Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD). Predstavniki pristojnega ministrstva in drugi sodelujoči bodo skozi strokovne predstavitve in razpravo osvetlili aktualne teme, izzive in možne rešitve.

Informirani smo, da so odprte prijave na **prvi evropski twinning programa Adaptation Hubs**, ki naslavlja rudarsko dediščino ter (podnebno) odporne krajine. Izmenjava se bo odvila med 7. in 9. oktobrom 2026 bo v Chodovu na Češkem, namenjena pa bo regijam in lokalnim skupnostim, ki iščejo konkretne rešitve za prilagajanje podnebnim spremembam. Izbrani bodo predstavniki, ki so v procesu razvoja svojih strategij prilagajanja. Udeleženci bodo spoznali dobre prakse naravi temelječe sanacije onesnaženih voda, regeneracije nekdanjih rudarskih območij ter prenosa uspešnih lokalnih rešitev v širše okolje. Potni stroški in nastanitev za enega predstavnika vsake izbrane regije bodo kriti. Rok za prijavo je 4. september 2026. Za prijavo je potrebno izpolniti spletno prijavnico. Več informacij najdete na spletni strani Adaptation Hubs.

Projektna partnerstva MIP4Adapt in REGILIENCE+ vabita na spletno usposabljanje (30.9.2026, med 10:30 in 12:30) z naslovom »**Towards Wildfire Resilient Landscapes**«. Predstavljeni bodo pristopi in dobre prakse za **krepitev odpornosti na požare v naravnem okolju**, s poudarkom na **preventivi, upravljanju zemljišč, vključevanju lokalnih skupnosti in uporabi digitalnih orodij**. Dogodek je namenjen predstavnikom lokalnih in regionalnih oblasti ter drugim, ki delujejo na področju prilagajanja podnebnim spremembam, gozdarstva, civilne zaščite in zmanjševanja tveganj nesreč.

Sledi primer dobre prakse. V nekaterih občinah se pogosto pojavlja vprašanje, **kako ozeleniti zgodovinsko mestno jedro, ki je hkrati pod strogim varstvom kulturne dediščine**. **Španska Salamanca,** katere staro mestno jedro je na UNESCO seznamu svetovne dediščine, je v okviru projekta LIFE Vía de la Plata pokazala, da prilagajanje podnebnim spremembam in varstvo dediščine nista nujno nasprotujoča si cilja. Mesto je razvilo koncept »*Green Heritage*« (zelena dediščina) in v zgodovinsko okolje začelo vključevati sonaravne rešitve, med drugim zasaditve dreves, izboljšanje prepustnosti tal, zelene površine in fasade ter ukrepe za upravljanje padavinske vode. Posebnost pristopa je predvsem sodelovanje različnih strok in mestnih služb že v fazi načrtovanja. Pri izbiri ukrepov so poleg podnebnih učinkov in izvedljivosti upoštevali tudi ekosistemske storitve, potrebe prebivalcev ter vpliv na kulturno dediščino. Usklajevanje ni bilo preprosto, saj so se srečevali z arheološkimi ostanki, podzemno infrastrukturo, prostorskimi omejitvami in zahtevami varstva dediščine. Prav zato je izkušnja Salamance zanimiva tudi za slovenske občine. Kaže namreč, da je pri prenovi zgodovinskih ulic in trgov koristno ozelenitev, podnebno prilagajanje, infrastrukturo in varstvo dediščine

obravnavati skupaj vse od začetka. Kulturna dediščina tako ni ovira za ozelenitev, temveč eno od meril pri iskanju rešitve, ki ohranja identiteto prostora in ga hkrati prilagaja na spreminjajoče se podnebje.